LAUSUNTO

Helsinki 27.10.2022

TYÖELÄMÄ- JA TASA-ARVOVALIOKUNTA

Viite: Kirjallinen asiantuntijalausunto Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta 28.10.2022 klo 11.00

Asia: HE 175/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi sekä laiksi sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamisesta

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry on valtakunnallisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen kattojärjestö. SOSTE on sosiaali- ja terveyspoliittinen vaikuttaja ja asiantuntijajärjestö, joka rakentaa sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksiä yhteistyössä jäsenyhteisöjensä kanssa. SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n varsinaisina jäseninä on yli 230 valtakunnallista sosiaali- ja terveysalan järjestöä ja yhteistyöjäseninä yli 80 muuta sosiaali- ja terveysalan toimijaa.

Lisätietoja:

- Pääsihteeri Vertti Kiukas, vertti.kiukas@soste.fi, 040 592 4287
- Erityisasiantuntija Päivi Kiiskinen, paivi.kiiskinen@soste.fi, 0400 516018 (työllisyyspolitiikka)
- Lakimies Kirsi Väätämöinen, kirsi.vaatamoinen@soste.fi, 040 839 7913 (valtiontukisääntely)

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Vertti Kiukas
pääsihteeri

LAUSUNNON KESKEINEN SISÄLTÖ

- SOSTE ei voi hyväksyä esitystä, jonka kokonaisvaikutukset ovat heikoimmassa asemassa olevien työllistymistä heikentäviä ja uhkaavat järjestöjen toimintaa.
- Mikäli järjestöjen 100% tuen myöntämisedellytyksiä ei muuteta, koko lakiesitys on hylättävä.
- EU:n valtiontukisääntely ei vaadi esitettyjä tiukkoja kriteereitä ja niitä koskevat säännökset tulee poistaa.
- Mahdollinen kauppavaikutus tulee aina arvioida tapauskohtaisesti.
- Jos uudistus kuitenkin hyväksytään esityksen mukaisesti, tulee lain toimeenpanoa lykätä 1.1.2025 saakka.
- Vaikutukset järjestöihin olisivat esitettyä merkittävämmät. Varovaisenkin arvion mukaan esitys vaikuttaisi vähintään 100 yhdistyksen toimintaan, pahimmillaan yli 200 yhdistyksen toimintaan. Kauhuskenaariona vaikutus on liki 400 yhdistyksen toimintaan.
- Järjestöt, joihin rajaus ulottuisi, työllistävät 63–77 prosenttia kaikista 100 prosentin palkkatuella työllistetyistä. Noin 2000–2500 työllistettyä vuodessa.
- Yhdistyksillä, jotka eivät tavoittele voittoa toiminnallaan, muiden tukiprosenttien käyttö on käytännössä mahdotonta.
- Vaarana on pitkäaikaistyöttömien jääminen ilman tukea. Uudistuksen seurauksena suuri joukko ihmisiä syrjäytyisi työmarkkinoilta pysyvästi ja esitys on siten omien tavoitteidensa vastainen.

LAUSUNTO

Palkkatuen kokonaisuudistus on tarpeellinen: byrokratian yksinkertaistamista, järjestelmän ennakoitavuutta ja maksatusprosessin nopeuttamista on kaivattu. Uudistuksen yhteydessä järjestöjen 100 %:n palkkatukea ollaan kuitenkin rajoittamassa merkittävästi vedoten EU:n valtiontukisääntelyyn.

SOSTE vaatii, että Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta tekee tässä lausunnossa esitetyt muutokset lakiesitykseen. SOSTE ei voi hyväksyä esitystä, jonka kokonaisvaikutukset ovat heikoimmassa asemassa olevien työllistymistä heikentäviä ja uhkaavat järjestöjen toimintaa. Mikäli järjestöjen 100 prosentin tuen myöntämisedellytyksiä ei muuteta, koko lakiesitys on hylättävä.

Esitetyt säännökset kansallisista kauppavaikutuksen tunnusmerkeistä tulee poistaa

Esityksen mukaan työllisyyspoliittinen avustus ja 100 prosentin palkkatuki myönnettäisiin de minimis -tukena, jos avustus tai tuki myönnetään toimintaan, jolla on työ- ja elinkeinotoimiston arvion mukaan vaikutusta Euroopan unionin jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Tällaisissa tilanteissa 100 prosentin palkkatuella työllistettyjen määrää rajoittaisi de minimis – asetuksen mukainen tuen enimmäismäärä, joka on useimmissa tilanteissa 200 000

euroa kolmen verovuoden aikana eli 5 palkkatukityöllistettyä vuodessa. Kauppavaikutuksen arvioinnin kriteereistä esitetään säädettäväksi valtioneuvoston asetuksella.

Esityksen perustelut ovat harhaanjohtavat, koska niissä annetaan ymmärtää, että EU:n valtiontukisääntely edellyttää asetusluonnoksessa esitettyjä kriteerejä (tunnusmerkkejä). Perusteluissa annetaan myös ymmärtää, että työ- ja elinkeinotoimisto arvioisi, olisiko tuella EU-valtiontukisääntelyn tarkoittamaa vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (kauppavaikutus). Näin ei kuitenkaan ole, koska TE-toimistot arvioisivat ainoastaan sitä, täyttyisivätkö ne kriteerit, joita nyt ollaan kansallisesti asettamassa niin kutsutun ”kauppavaikutuksen” toteamiseksi. Tämä kansallisesti määriteltävä ”kauppavaikutus” ei ole sama asia kuin EU:n valtiontukisääntelyn tarkoittama kauppavaikutus.

Mikäli mahdollinen ”kauppavaikutus” arvioidaan esitettyjen kriteereiden mukaisesti, sillä on peruuttamattomia vaikutuksia jo ennestään heikoimmassa työmarkkina-asemassa oleviin sekä järjestöjen toimintaan.

SOSTE vaatii, että lakiesityksen 7 luvun 8§ 3 momentista poistetaan viimeinen virke, jonka mukaan kauppavaikutuksen arvioinnin kriteereistä (tunnusmerkeistä) säädetään asetuksella.

> Muutos: (viimeinen virke poistetaan)
> *8 § 100 prosentin palkkatuki*
> Poiketen siitä, mitä 6 ja 7 §:ssä säädetään, yhdistykselle, säätiölle tai rekisteröidylle uskonnolliselle yhdyskunnalle myönnettävän palkkatuen määrä voi olla 100 prosenttia tuella palkattavasta aiheutuvista 5 §:ssä tarkoitetuista palkkakustannuksista korotettuna kertoimella 1,23, jos tuella palkattava on ollut työtön vähintään 24 kuukautta palkkatuen myöntämistä välittömästi edeltäneiden 28 kuukauden aikana. Palkkakustannuksiin luetaan palkkakustannukset, jotka vastaavat enintään 65 prosentin työaikaa alan säännöllisestä enimmäistyöajasta.
> Tukea myönnetään 10 kuukauden ajalle työsuhteen alkamisesta lukien, kuitenkin enintään työsuhteen keston ajaksi.
> Jos 100 prosentin palkkatuki myönnetään toimintaan, jolla on työ- ja elinkeinotoimiston arvion mukaan vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, tuki myönnetään de minimis -tukena~~. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tunnusmerkeistä, joiden perusteella toiminnalla katsotaan olevan vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.~~

Valtioneuvoston asetukseen esitetty 6. luvun 16 a pykälä kauppavaikutuksen arvioinnista tulee poistaa.

Muutos: (pykälä poistetaan kokonaan)

~~*16 a § Kauppavaikutuksen arviointi*~~

~~Työnantajan toiminnalla arvioidaan olevan vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ainakin, jos:~~

~~1) myytyjen tavaroiden ja palveluiden arvo on vähintään 200 000 euroa vuodessa;~~

~~2) tavaroita ja palveluita on mahdollista tilata verkosta tai käyttää verkossa pois lukien tilanteet, joissa markkinointia tapahtuu verkossa, mutta tavara tulee noutaa tietystä paikasta tai palvelu kuluttaa tietyssä paikassa;~~

~~3) vähäistä suurempi määrä asiakkaista on muita kuin Suomessa asuvia luonnollisia henkilöitä tai Suomeen rekisteröityjä oikeushenkilöitä; tai~~

~~4) tavaroiden ja palveluiden tarjoaminen tapahtuu laajemmalla alueella kuin yhden keskuskunnan ja sen naapurikuntien muodostamalla toiminta-alueella tai yli 10 prosenttia asiakkaista asuu toiminta-alueen ulkopuolella.~~

Poistettaviksi vaadittavia säännöksiä on perusteltu pyrkimyksellä tukien myöntäjien ennakoitavaan, avoimeen ja yhdenmukaiseen toimintaan. Tämä voidaan toteuttaa lain ja asetuksen tasoisen sääntelyn sijaan ministeriön antamalla ohjeistuksella. Ohjeistukseen mahdollisesti sisältyvät tunnusmerkit eivät saisi olla kategorisesti pois sulkevia, vaan niiden täyttymisen (tai täyttymättä jättämisen) seurauksena tulisi olla siirtyminen mahdollisen kilpailun vääristymisen ja kauppavaikutuksen tapauskohtaiseen arviointiin.

EU:n valtiontukisääntely ei vaadi esitettyjä tiukkoja kriteereitä

EU:n perussopimuksen (EUTI) 107 artiklan 1 kohdan mukaan kiellettyä on tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua ja ainoastaan siltä osin kuin tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (= kauppavaikutus).

Kilpailun vääristyminen: kilpailuvaikutusten arviointi on jo nyt keskeinen osa palkkatuen myöntämisen harkintaa. Sekä nykyisessä laissa että lakiesityksessä kielletään tuen myöntäminen, jos tuki vääristäisi samoja tuotteita tai palveluja tarjoavien välistä kilpailua (7 luvun 3 § 2 momentti 2 kohta). Mikäli tuki ei vääristä kilpailua ylipäätään, ei se silloin vääristä myöskään rajat ylittävää kilpailua. Lakiesityksestä ei käy ilmi, miksi nykyistä sääntelyä ei tältä osin pidetä riittävänä.

Kauppavaikutus: kuten lakiesityksessäkin todetaan, EU-oikeudessa ei ole olemassa yleispäteviä kriteerejä kauppavaikutuksen arviointiin. Sellaisten laatimista on pidetty mahdottomana. Sen sijaan kilpailun vääristymistä ja vaikutusta rajat ylittävään kauppaan arvioidaan tapauskohtaisesti. Unionin oikeuskäytännössä kauppavaikutuksen on katsottu ilmenevän kahdella tavalla: (1) tuettu toiminta houkuttelee asiakkaita muista jäsenmaista tai

(2) tuki vahvistaa tuen saajan asemaa markkinoilla niin, että se vaikeuttaa muista jäsenmaista peräisin olevien yritysten sijoittumista kyseisille markkinoille.

On erittäin epätodennäköistä, että yhdenkään järjestön toiminnalla olisi tällaista valtioiden rajat ylittävää kauppavaikutusta. Kysyttäessä konkreettisia esimerkkejä, yhtään sellaista tapausta ei ole tuotu SOSTEn tietoon. Yhtään esimerkkiä ei myöskään ole mainittu lakiesityksen perusteluissa.

Sen sijaan lakiesitysluonnoksen perusteluissa todetaan, että kolmannen sektorin työnantajista 36 eli noin 2 prosenttia työllisti palkkatuella yli 50 henkilöä vuonna 2019. Näiden työnantajien osuus kolmannen sektorin palkkatukityöpaikoista on merkittävä, koska niillä työskenteli noin 35 prosenttia kolmannen sektorin palkkatuella työllistämistä henkilöistä. Perusteluissa sanotaan näiden työnantajien harjoittavan niin laajaa taloudellista toimintaa, että sillä katsottaisiin olevan vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Siitä, mihin tämä näkemys perustuu, ei ole lausuttu mitään.

EU-oikeuden mukaan kilpailun vääristymistä ja vaikutusta valtioiden väliseen kauppaan ei tarvitse varsinaisesti todentaa, mutta niiden toteutumisen todennäköisyys ei kuitenkaan saa olla puhtaasti hypoteettinen tai oletettua. Toimenpiteen odotettavissa olevien vaikutusten pohjalta on määritettävä, miksi toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua ja on omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Lakiesityksessä ei ole esitetty mitään perusteltua arviota tai analyysiä siitä, miksi järjestöjen 100 prosentin palkkatuki uhkaisi vääristää kilpailua tavalla, joka olisi omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Esitetyssä kansallisessa kauppavaikutusten tunnusmerkistössä operoitaisiin puhtaasti hypoteettiselta ja SOSTEn edustamien järjestöjen kannalta virheellisten olettamusten pohjalta. Tätä ei pidä hyväksyä.

Vaikutukset järjestöjen työllistämistoimintaan peruuttamattoman kovat

Ehdotetut ”kauppavaikutuskriteerit” ovat tarpeettomia ja kohtuuttomia. Niiden soveltamisesta seuraisi erittäin merkittäviä heikennyksiä työttömien mahdollisuuteen työllistyä järjestöihin ja saada sitä kautta tukea jatkopolkuihin. Ehdotus tulisi poistamaan kaikkein vaikuttavimman järjestötyöllistämisen.

Esityksen mukaan palautteen johdosta julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain ehdotettua 7 luvun 8 §:n 3 momenttia on muutettu siten, että kauppavaikutusta arvioitaisiin suhteessa toimintaan, eikä työnantajaan. SOSTE huomauttaa, että asetusluonnoksessa tarkastelu on kirjoitettu sanamuotoon, joka kattaa työnantajan toiminnan kokonaisuudessaan. Kysyttäessä ministeriö on perustellut tätä linjausta sillä, että sääntelyn soveltaminen on

yksinkertaisempaa, jos tarkastelu tapahtuu organisaation tasolla. Teoriassa olisi mahdollista erottaa ei-taloudellinen toiminta ja taloudellinen toiminta ja ulottaa kauppavaikutuksen arviointi koskemaan vain taloudellista toimintaa, mutta ministeriön mukaan tämä olisi käytännössä hallinnollisesti todella raskasta ja haasteellista toteuttaa.

Uudistuksen tiedottamisen yhteydessä ministeriö on useaan otteeseen tuonut esiin, että rajauksella on vaikutusta vain suurimpien järjestöjen toimintaan. Hallituksen esityksen perusteluissakin on tuotu esiin vain ne 36 järjestöä, jotka työllistävät yli 50 henkilöä vuodessa. **Esitetyt vaikutukset ovat selkeästi alimitoitettuja.**

Lainsäädännön arviointineuvosto julkaisi palautteen ehdotuksen vaikutusarvioinneista 16.8.2022. Arviointineuvosto suositteli, että esitystä täydennettäisiin siten, että esitysluonnoksessa tulisi mahdollisuuksien mukaan kuvata selkeämmin myös muita esityksen kohderyhmiin kohdistuvia vaikutuksia kuin vaikutuksia työllisyyteen sekä täydentää arvioita esitysluonnoksen kielteisistä vaikutuksista yhdistyksiin ja säätiöihin. Lakiesityksessä vaikutusarviointien täydentäminen on jäänyt mitättömäksi.

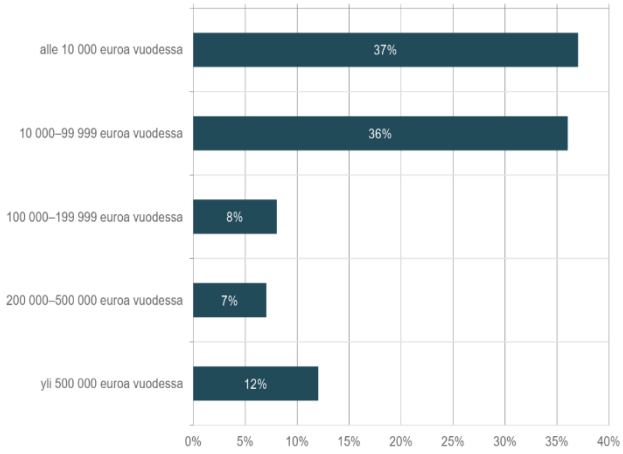
Kokoluokka	Populaatio	%	Kyselyyn vastanneet	%	Vastanneiden osuus kokoluokassa	Kokoluokassa työllistettyjen määrä ka. 2019	Kokoluokan osuus työllistettyjen määrästä
alle 5 hlö	1580	76 %	433	79 %	27 %	2	23 %
5-9 hlö	280	13 %	50	9 %	18 %	6	14 %
10-19 hlö	114	5 %	24	4 %	21 %	13	12 %
20-49 hlö	66	3 %	29	5 %	44 %	31	16 %
yli 50 hlö	36	2 %	13	2 %	36 %	124	35 %
Yhteensä	2076	100 %	549	100 %	26 %	6	100 %

Palkkatukea saaneet yhdistykset ja työllistämismäärät
Lähde: TEMin kysely palkkatukea saaneille yhdistyksille. 11/2021 ei-julkinen

Esityksen mukaan viisi henkilöä tai enemmän 100 prosentin palkkatuella työllistävistä työnantajista osa ei harjoita sellaista taloudellista toimintaa, joka täyttäisi kauppavaikutuskriteerin. Nämä työnantajat painottuvat sellaisiin työnantajiin, jotka työllistävät vain vähän yli viisi henkilöä vuodessa.

On oletettavaa, että yli 10 henkilöä työllistävillä toiminta voi olla niin laajaa, että lakiesityksellä on negatiivinen vaikutus. Jos otetaan huomioon kaikki yli 10 henkilöä työllistävät yhdistykset, vaikuttaa lakiesitys yli kahden sadan yhdistyksen toimintaan (216) ja jos katsotaan vain yli 20 henkilöä työllistävät niin vaikutukset koskettavat yli 100 yhdistystä (102).

TEMin oman ei-julkisen kyselyn mukaan 19 % ilmoitti myytyjen tavaroiden ja palveluiden arvon vuodessa ylittävän 200 000 euroa. Kysymykseen vastasi 389 yhdistystä eli 74 yhdistyksellä raja ylittyi. Kyselyn vastausprosentti oli vain 25,5 %. Yli 10 henkilöä työllistävistä yhdistyksistä kyselyyn vastasi vain 66 yhdistystä. 200 000 euron raja voi ylittyä jo pelkällä kuntouttavan työtoiminnan palvelumyynnillä. Kyseessä siis ei ole pelkästään kierrätys- tai uudelleenkäyttöala, joka on nostettu esiin.

Varovaisenkin arvion mukaan esitys vaikuttaa vähintään 100 yhdistyksen toimintaan, pahimmillaan yli 200 yhdistyksen toimintaan. Mikäli TEMin kyselyn tulokset skaalataan, **kauhuskenaariona vaikutus on liki 400 yhdistyksen toimintaan** (19% palkkatukea saaneista järjestöistä). Nykyinen hallitus on siis ratkaisullaan jäämässä historian kirjoihin järjestöjen vaikuttavan työllistämistoiminnan romuttajana.

Kerran alas ajettua toimintaa ei nopeasti saada uudelleen käyntiin

Välityömarkkinoiden kokonaiskuvan tarkentamiseksi työ- ja elinkeinoministeriö suunnittelee käynnistävänsä ulkoisen tutkimuksen, jossa selvitetään vaikeasti työllistyvien mahdollisuuksia työllistyä. Tutkimuksessa huomioitaisiin sekä nykyiset että tulevat tukimuodot. Tämä tutkimus olisi kannattanut tehdä ennen suunniteltuja muutoksia. Uudistuksen vaikutukset järjestöihin ovat peruuttamattomia. Kerran alas ajettua toimintaa ei nopeasti saada uudelleen käyntiin

Mikäli kauppavaikutuksen arviointia esitettyjen kriteereiden mukaan ei peruta, tulee järjestöille antaa mahdollisuus sopeutua muuttuneeseen tilanteeseen. Usealla järjestöllä on pitkät vuokrasopimukset toimitiloissaan sekä muita sitoumuksia, joista ei pääse irti nopealla aikataululla. Moni järjestö joutuu myös irtisanomaan vakituisia työntekijöitään. Muutosneuvottelut vievät oman aikansa.

SOSTE vaatii, että jos uudistus hyväksytään esityksen mukaisesti, tulee lain toimeenpanoa lykätä 1.1.2025 saakka, jolloin järjestämisvastuu on siirtymässä kunnille. Tämä antaisi mahdollisuuden myös toteuttaa selvitykset tarvittavien muutosten perustaksi.

Esitys on omien tavoitteidensa vastainen

Palkkatukiuudistuksen yhtenä tavoitteena on edistää heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymistä ja sitä kautta nostaa työllisyysastetta.

Jos uudistus toteutuu esityksen mukaisesti, tulee se vaikuttamaan järjestöjen toimintaan merkittävästi. Vaikka järjestö saisi palkkatukea de minimis – tukena, järjestön mahdollisuuksia palkata palkkatuella tulee vähenemään merkittävästi. De minimis-tuen perusteella työllistämisen volyymi olisi n. 5 henkilöä vuodessa. Työ- ja elinkeinoministeriön oman selvityksen mukaan 63 prosenttia tukityöllistetyistä työllistyy järjestöihin, jotka työllistävät yli 10 henkilöä vuodessa. Työllistettyjen määrä vaihtelee 13 henkilöstä 124 henkilöön. Tämä merkitsee, että järjestöissä palkkatukityöllistettyjen määrä vähenisi merkittävästi.

Esityksessä painotetaan, että vaikka de minimis -asetuksen mukaisen enimmäismäärän täyttyminen estäisi 100 prosentin palkkatuen myöntämisen työnantajalle, voisi työ- ja elinkeinotoimisto myöntää tälle palkkatukea samoin ehdoin kuin yrityksille, kunnille ja hyvinvointialueille. Vaikka työnantajalla olisi tähän mahdollisuus, muutokset tukikelpoisiin palkkakustannuksiin, eivät tee niistä houkuttelevia. Uudistuksen myötä palkkatuella katettaviin kuluihin ei enää jatkossa lueta palkan sivukuluja. Käytännössä siis esitetty 70 prosentin tuki on vain 57 % ja 50 prosentin tuki 37 %. Yhdistyksillä, jotka ovat eivät tavoittele voittoa toiminnallaan, näiden muiden tukiprosenttien käyttö on käytännössä mahdotonta.

Vuosina 2016–2021 keskimääräinen vuoden aikana 100 prosentin tuella työllistettyjen määrä on vaihdellut 2 900–3 900 henkilön välillä. Ennen COVID-19-pandemiaa vuoden 2019 aikana keskimäärin noin 3 300 henkilöä oli palkattuna 100-prosenttisella palkkatuella.
Järjestöt, jotka työllistävät yli 10 henkilöä vuodessa, työllistävät 63 prosenttia kaikista 100 % palkkatuella työllistetyistä. 5–9 henkeä työllistää 14 %. Kyse on merkittävästä määrästä työllistettyjä n. 2000–2500 työllistettyä.

Syyskuun lopussa pitkäaikaistyöttömiä oli 89 900. Yli kaksi vuotta yhtäjaksoisesti työttömänä olleita pitkäaikaistyöttömistä oli 52 400, mikä on 6 000 enemmän kuin vuosi sitten.

Järjestöjen 100 prosenttisella palkkatuella on perinteisesti työllistetty kaikkein heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevia henkilöitä, joilla on osaamiseen liittyviä vajeita, terveydellisiä haasteita sekä työmarkkinoilla toimiseen liittyviä puutteita. Henkilöitä, jotka tarvitsevat pitkäkestoista tukea ja valmennusta työllistymispolulla etenemiseen. SOSTEn yhdessä välityömarkkinatoimijoiden kanssa teettämän selvityksen[1] perusteella 61 prosenttia yrityksistä

[1] www.soste.fi/uutiset/sosten-selvitys-yrityksissa-potentiaalia-heikoimmassa-tyomarkkina-asemassa-olevien-tyollistamiseen/

ei näe tällä hetkellä mahdollisena palkata heikommassa työmarkkina-asemassa olevia. Siksi vaarana on, että uudistuksen seurauksena suuri joukko ihmisiä syrjäytyy työmarkkinoilta pysyvästi ja esitys on siten omien tavoitteidensa vastainen.

100 prosentin palkkatukeen kohdistuvilla muutoksilla haetaan säästöjä. Nettosäästön arvioidaan olevan noin 9 miljoonaa euroa vuodessa. Nettosäästön laskeminen perustuu osaltaan virheelliseen olettamaan, että järjestöt työllistäisivät kohtuullisen suuren määrän alemmilla tukiprosenteilla. On laskettu, että yhden pitkäaikaistyöttömän syrjäytyminen maksaa 600 000 euroa ja yhden nuoren 1,2 miljoonaa euroa. Onko tämä järkevä kohta säästöille?